

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE
KANTON SARAJEVO**

ETIČKI KODEKS ZA INSPEKTORE

Sarajevo, januar 2022. godine

Na osnovu člana 67. Zakona o organizaciji organa uprave u F BiH ("Sl. novine FBiH" br.35/05) i Etičkog kodeksa za državne službenike u F BiH ("Sl. novine FBiH" br.63/20), direktor Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo donosi

ETIČKI KODEKS ZA INSPEKTORE

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

- 1.) Etički kodeks za inspektore (u daljem tekstu: Etički kodeks) utvrđuje načela i pravila ponašanja kantonalnih inspektora (u daljem tekstu: inspektor) u vršenju inspeksijskog nadzora, odnos prema saradnicima, strankama i drugim fizičkim i pravnim licima, te postupanje u slučaju nepoštivanja Etičkog kodeksa.
- 2.) Etički kodeks razrađuje temeljne standarde etičkog ponašanja inspektora i svrha ovog kodeksa je da pomaže inspektorima kada su suočeni sa etičkim i profesionalnim dilemama.
- 3.) Dužnost inspektora je da podržavaju i brane svoju samostalnost, ne kao privilegiju, nego kao Ustavom zagaranovano pravo da u postupku inspeksijske kontrole, inspektor odlučuje samostalno, nepristrasno i na osnovu struke.
- 4.) Etički kodeks određuje inspektorima osnovne elemente etičkog i profesionalnog ponašanja u zaštiti javnog i privatnog interesa utemeljenog na Ustavu i zakonu, a sve u cilju doprinosa i jačanja Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Uprava) i inspektora kao lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima.

II. NAČELA ETIČKOG KODEKSA

Član 2.

(Zakornost)

- 1.) U vršenju inspeksijskog nadzora inspektor primjenjuje i postupa po Zakonu o inspekcijama Kantona Sarajevo i drugim pozitivnim zakonskim propisima, kao i odgovarajućim podzakonskim aktima, a ukoliko je posebnim propisom inspektor ovlašten da odlučuje po slobodnoj ocjeni, upravni akt ima izdati u granicama ovlaštenja u skladu sa ciljem u kome je ovlaštenje dato.
- 2.) Ako je inspektor ovlašten da rješava po slobodnoj ocjeni u skladu sa posebnim propisom, radi se o ovlaštenju iz materijalnog zakona i navedeno ovlaštenje nema uticaja na postupak donošenja rješenja, te se u pogledu procesnih odredbi u potpunosti primjenjuju odredbe Zakona o inspekcijama Kantona Sarajevo i subsidiarno Zakona o upravnom postupku u F BiH.

Član 3.

(Javni interes)

- 1.) Inspektor je u cilju služenja javnom interesu dužan vršiti dužnost kako bi zadobio povjerenje javnosti, te svoje profesionalne obaveze staviti iznad ličnih interesa i ne smije da djeluje na način koji bi ga mogao dovesti u obavezu vraćanja usluga nekom fizičkom ili pravnom licu.
- 2.) Zaštita javnog interesa je načelo koje se primjenjuje od pokretanja inspeksijskog postupka do donošenja upravne mjere, odnosno odlučivanja nakon izvršenog inspeksijskog nadzora, te se zbog preventivnog djelovanja u vršenju inspeksijskog nadzora ne može povrijediti načelo javnog interesa.

Član 4.

(Odgovornost)

- 1.) Inspektori su službena lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima za obavljanje inspekcijskih poslova.
- 2.) Svojim djelovanjem inspektori pokazuju da su sposobni odgovorno izvršavati preuzete obaveze i to one koje su propisane zakonom i drugim propisima, kao i one obaveze koje su dobrovoljno prihvatili kroz strukovnu regulativu.

Član 5.

(Zaštita prava građana, pravnih i drugih lica)

- 1.) U vršenju inspekcijskog nadzora obaveza inspektora je da građanima, pravnim i drugim licima, odnosno strankama omogući da što lakše ostvaruju svoja prava i zaštite svoje interese, ali vodeći računa da ostvarivanja prava strankama ne bude na štetu drugih lica niti u suprotnosti sa Zakonom utvrđenim javnim interesom.

Član 6.

(Samostalnost u rješavanju)

- 1.) Inspektor je samostalan u vođenju inspekcijskog nadzora i donošenju rješenja u okviru zakonskih ovlaštenja. Samostalnost u rješavanju omogućava inspektoru da samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti prilikom vršenja inspekcijskog nadzora i na osnovu utvrđenih činjenica i okolnosti u svakom konkretnom slučaju donosi rješenja kao upravni akt ukoliko se radi o nalaganju upravnih i drugih mjera.
- 2.) Samostalnost inspektora u donošenju upravnih mjera može biti ograničena samo zakonom i u pravilu je vezan pravnim shvatanjima drugostepenog organa, odnosno suda koji je odlučivao protiv konačnog upravnog akta.

Član 7.

(Načelo saslušanja stranke)

- 1.) Inspektor je dužan omogućiti subjektu nadzora sudjelovanje u svim inspekcijskim nadzorima i omogućiti mu da se izjasni o činjenicama i dokazima bitnim za utvrđivanje potpunog i tačnog činjeničnog stanja u cilju zaštite njegovih prava i pravnih interesa.
- 2.) Samo izuzetno u slučajevima propisanim zakonom inspektor može izvršiti inspekcijski nadzor ili pojedine inspekcijske radnje bez sudjelovanja subjekta nadzora, ali mu uvijek mora omogućiti ostvarivanje prava na izjašnjenje.

Član 8.

(Pružanje stručne pomoći neukoj stranci)

- 1.) Ukoliko inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdi da subjekt nadzora, odnosno uposlenici subjekta nadzora ne poznaju propise na osnovu kojih su dužni postupiti po nalogu inspektora, a njihova neukost može imati veće štetne posljedice, inspektor je obavezan pružiti ovim licima stručnu pomoć koja je neophodna da ne bi nastupila štetna posljedica.
- 2.) Neupućenost stranke ne može biti na štetu prava koja im pripadaju u postupku, te se stručna pomoć inspektora odnosi na sve stranke u postupku inspekcijskog nadzora.
- 3.) Kod pružanja stručne pomoći neukoj stranci inspektor ne može savjetovati zaposlenicima subjekta nadzora kako da postupaju, odnosno preuzeti ulogu pravnog savjetnika, već samo ukazuje na propise i prava stranke, te na posljedice takvih radnji ili propuštanja radnji.

III. PRINCIPI I PRAVILA PONAŠANJA

Član 9.

(Zabrana odavanja poslovne tajne)

- 1.) Inspektor je obavezan da poštuje povjerljivost podataka do kojih je došao u vršenju inspekcijskog nadzora, izuzev podataka koji su oslobođeni poslovne tajne u skladu sa zakonskim odredbama, odnosno podataka koje je odobrio nadležni organ upravljanja subjekta nadzora.
- 2.) U povjerljive podatke spadaju svi podaci ne javnog karaktera koji mogu biti od značaja ili od koristi za konkurente, a što se utvđuje općim aktom subjekta nadzora kojim se propisuje poslovna tajna.

Član 10.

(Postupanje sa povjerenim sredstvima)

- 1.) Inspektor je dužan da materijalna i finansijska sredstva koja su mu povjerena u vršenju poslova koristi ekonomično, efikasno, namjenski isključivo za obavljanje službenih dužnosti i ne smije ih koristiti u privatne svrhe.

Član 11.

(Očuvanje ugleda Uprave)

- 1.) Inspektor je dužan da vodi računa da svojim ponašanjem na javnom mjestu i svojim djelovanjem ne umanjuje, niti narušuje ugled Uprave.

Član 12.

(Izvršavanje službene dužnosti)

- 1.) Pri vršenju inspekcijskog nadzora i vršenju službenih poslova inspektor je dužan nositi iskaznicu i značku i iste predložiti subjektu nadzora, odnosno stranci.
- 2.) Prilikom vršenja inspekcijskog nadzora inspektor je dužan obavljati poslove blagovremeno, odgovorno, efikasno, kvalitetno i objektivno i na način koji nalaže visok stepen povjerenja i poštovanja, te pravedno, nepristrasno i poštujući prava i interese građana.
- 3.) Inspektor stalno održava i unapređuje svoje znanje, vještinu i lične kvalitete u cilju adekvatnog obavljanja inspekcijske službe.
- 4.) Inspektor obavlja svoju službu na efikasan način, korektno, kako u odnosu prema strankama u postupku tako i u odnosu prema drugim licima s kojim dolazi u profesionalni kontakt.
- 5.) Inspektor je dužan da prati promjene i praksu kako u domaćem zakonodavstvu tako i međunarodne standarde i EU standarde.

Član 13.

(Sprječavanje sukoba interesa)

- 1.) U cilju sprječavanja sukoba interesa inspektor ne smije dovoditi sebe ili članove svoje porodice u obavezan odnos prema nekom licu koji bi mogao imati koristi od posebnih protuusluga ili posebnog tretmana sa njegove strane (darovi, donacije, besplatne usluge, provizije, besplatna putovanja, ručkovi i sl.).
- 2.) Ukoliko inspektor dođe u situaciju koja vodi ili može izazvati sukob interesa obavezan je o tome obavijestiti neposrednog rukovodioca.
- 3.) Sukob interesa je pozicija u kojoj se lični interesi sukobljavaju ili mješaju sa drugim interesima što izaziva sumnju u sposobnost objektivnog, nepristrasnog, efikasnog obavljanja poslova inspektora, koji su pretežno, ali ne i isključivo materijalne ili finansijske prirode.
- 4.) Inspektor ne može obavljati privredne, trgovačke ili druge djelatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca, niti smije učestvovati u radu stručnih komisija i tijela organa uprave koji daju dozvole, mišljenja ili druge akte za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti koje

podliježu inspekcijskom nadzoru, niti izrađivati projekte, elaborate, studije i analize po narudžbi poslovnog subjekta za naknadu.

- 5.) Inspektor ne smije obavljati dodatnu djelatnost za koju se plaća naknada osim u slučajevima kad je to odobrio rukovodilac Uprave.

Član 14.

(Zabrana korištenja narkotika i alkoholnih pića)

- 1.) Prilikom obavljanja poslova, odnosno u radno vrijeme, inspektor ne smije u službenim prostorijama ili u ugostiteljskim objektima konzumirati alkoholna pića ili biti pod uticajem alkohola ili nedozvoljenih opojnih sredstava.

Član 15.

(Postupanje sa informacijama)

- 1.) Inspektor ne smije neovlašteno saopštavati informacije do kojih je došao u obavljanju svojih poslova, kao ni saopštavati informacije drugim organima, ako je to u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, Zakonom o zaštiti tajnih podataka, Zakonom o slobodi pristupa informacijama i Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo.
- 2.) U vršenju svojih službenih dužnosti, inspektor ne smije zahtjevati pristup informacijama koje mu nisu potrebne za redovno obavljanje posla, a informacije do kojih dođe i koje su mu dostupne, mora koristiti na propisan način u skladu sa zakonom.

Član 16.

(Odnosi sa medijima)

- 1.) Ukoliko je potrebno ostvariti kontakt sa predstavnicima sredstava javnog informisanja vezano za obavljanje službene dužnosti inspektora ili u vezi rada i funkcionisanja Uprave, inspektor je obavezan o tome prethodno obavijestiti neposrednog rukovodioca.
- 2.) Inspektor ne smije istupati u javnosti niti davati podatke i izjave sredstvima javnog informisanja ili elektronskim medijima koji se odnose na obavljanje službene dužnosti i funkcionisanje Uprave, ukoliko prethodno nije dobio suglasnost od strane rukovodioca Uprave.

Član 17.

(Integritet i dolično ponašanje)

- 1.) Inspektor se ponaša moralno, dostojanstveno i u skladu sa dignitetom funkcije koju obnaša.
- 2.) Inspektor se ne smije družiti sa licima za koje postoje indicije da su povezani sa kriminalnim aktivnostima, izuzev kontakta koji je vezan za obavljanje službene dužnosti.
- 3.) Inspektor se ponaša na način da afirmiše povjerenje javnosti u integritet inspekcijske službe.
- 4.) Inspektor neće dozvoliti da njegovi finansijski interesi, kao i finansijski interesi njegove uže porodice, utiču na dignitet funkcije koju obavlja.
- 5.) Inspektor neće dozvoliti da njegovi porodični, društveni i drugi odnosi nedolično utiču na vršenje inspekcijske službe.
- 6.) Inspektor neće koristiti prestiž svoje funkcije, niti dozvoljavati drugima da ga koriste u privatne interese.
- 7.) Inspektor promoviše visoke standarde ponašanja u cilju jačanja povjerenja u rad kontrolnih organa.

IV. POŠTIVANJE I UPOZNAVANJE SA ETIČKIM KODEKSOM

Član 18.

(Poštivanje etičkog kodeksa)

- 1.) Inspektori su obavezni da bez odlaganja i u potpunosti postupaju i da se pridržavaju odredaba ovog Etičkog kodeksa.
- 2.) Postupanje suprotno odredbana ovog Etičkog kodeksa predstavlja povredu službene dužnosti i za posljedicu ima pokretanje disciplinskog postupka radi utvrđivanja disciplinske

odgovornosti inspektora, sukladno važećim propisima o disciplinskoj odgovornosti za državne službenike.

Član 19.

(Upoznavanje sa pravima i obavezama iz Etičkog kodeksa)

- 1.) Sa odredbama ovog Etičkog kodeksa, odnosno pravima i obavezama iz ovog akta, obavezni su da se upoznaju svi inspektori o čemu su obavezni potpisati izjavu.
- 2.) Izjava o upoznavanju sadržaja Etičkog kodeksa je sastavni dio personalnog dosijea inspektora.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

(Upotreba rodno osjetljivog jezika)

- 1.) Riječi koje se koriste u ovom etičkom kodeksu u jednom rodu (muškom ili ženskom) odnose se na oba spola.

Član 21.

(Stupanje na snagu)

- 1.) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja i isti će se objaviti na web stranici, kao i na oglasnoj ploči Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo.

Sarajevo, Januar 25.2022. godine
Broj: 14-01-45-00364/22

